

Barnas beste må prioriteres høyere i utvisningssaker

På utlendingsfeltet ser vi gjentatte ganger at innvandringsregulerende hensyn vektlegges sterkere enn hensynet til barnas beste, og at barn har svært begrensede muligheter til å bli hørt i saker som berører dem. Dette skjer ofte i utvisningssaker hvor barn født i Norge blir atskilt fra en av foreldrene som utvises til hjemlandet. Ofte er det eneste grunnlaget for utvisning at forelderen har brutt utlendingsloven ved å ikke overholde utreiseplikten etter avslått asylsøknad.

Utlendingsforvaltningen skal i utvisningssaker foreta en forholdsmessighetsvurdering som veier hensynet til barnas beste mot innvandringsregulerende hensyn. En gjennomgang av regelverket og et utvalg utvisningssaker gjort av Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS) og Redd Barna i 2020 konkluderer med **at det er manglende rettshjelp til barn i utvisningssaker, at det blir gjort sviktende utredninger av barnas beste, at barn sjelden får mulighet til å bli hørt direkte og muntlig, og at innvandringsregulerende hensyn systematisk trumfer hensynet til barnets beste.**

Et praksisnotat utarbeidet av Utlendingsnemnda (UNE) i 2019 viser at klager på vedtak om utvisning som berører barn ikke blir omgjort dersom det kun kan vises til det som anses som *normale belastninger* for barn til en forelder som utvises fra landet. Til normale belastninger regnes blant annet brudd i tilknytning mellom barn og forelder, stress og utrygghet hos barna som rammes, og redusert omsorgskapasitet hos den gjenværende forelder. **Dette er altså belastninger for barn som systematisk blir vurdert av utlendingsforvaltningen som ikke alvorlige nok til at hensynet til barnas beste skal tillegges mer vekt enn innvandringsregulerende hensyn.** Oftest er utredningen av belastninger for barna gjort uten at barna har fått en reell mulighet til å bli hørt i saken.

UNEs praksisnotat viser også at i saker der klager på utvisningsvedtak faktisk blir tatt til følge vises det ofte til at den gjenværende forelderen ikke er villig eller i stand til å gi en tilfredstillende omsorgssituasjon for barna. Dette er ofte saker hvor barnevernet har vært involvert og gitt en vurdering av saken. **Paradoksalt nok kan denne praksisen oppleves som at foreldre som gir god omsorg for sine barn faktisk straffes med at den ene forelderen blir utvist, med henvisning til at den gjenværende forelderen kan ta seg av barna.** Familier som ikke har klart dette får i langt høyere grad omgjort et utvisningsvedtak. I begge tilfeller står barna igjen som de store taperne, og praksisen gjør det tilnærmet umulig for berørte barn å få et utfall som gjør at de kan få en trygg og god oppvekst med begge foreldre til stede.

NOAS og Redd Barna påpeker at Stortinget tidligere har grepet inn på områder hvor utlendingsforvaltningen ikke har lagt tilstrekkelig vekt på barnas beste, blant annet i behandlingen av saker til lengeværende barn og til enslige mindreårige med tidsbegrenset opphold. Her er det gjort endringer i utlendingsforskriften som i større grad sikrer en grundig, helhetlig og individuell vurdering av barnets beste i hver enkelt

sak (utlendingsforskriften § 8.5 og § 8-8). Det er på høy tid å innføre tilsvarende forskriftsendringer for sikrer barnas beste i utvisningssaker.

Sandnes SV vil:

- Sikre at hensynet til barnets beste i utvisningssaker skal ha større vekt og skal veie tyngre enn innvandringspolitiske hensyn.
- Gjennom endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften sikre en grundig, helhetlig og individuell vurdering av barnets beste i utvisningssaker.
- Sikre barns rett til å bli hørt og til å få tilstrekkelig rettshjelp som ivaretar barnas rettssikkerhet.